

Co-funded by
the European Union

Erasmus+KA2 проект DEFEP

*Дистанційна освіта майбутнього: кращі практики ЄС у відповідь
на запити сучасних здобувачів вищої освіти та ринку праці*

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ДИСТАНЦІЙНІ КУРСИ ТА ЇХ СЕРТИФІКАЦІЮ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

UNIVERSITÄT
DES
SAARLANDES

Universidad
Rey Juan Carlos

UNIVERSITATEA TEHNICĂ
A MOLDOVEI

CHERNIHIV POLYTECHNIC
NATIONAL UNIVERSITY

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them

ПРЕАМБУЛА

- Типове положення не є оригінальним текстом та укладачі не претендують на авторство і першоджерело.
- Типове положення розроблено в рамках реалізації проекту Erasmus+KA2 DEFER «Дистанційна освіта майбутнього: кращі практики ЄС у відповідь на запити сучасних здобувачів вищої освіти та ринку праці».
- Типове положення створено на основі існуючих європейських і вітчизняних практик, нормативних документів, методичних розробок окремих закладів вищої освіти, а також на матеріалах і кейсах Міністерства освіти і науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти тощо.
- У Типовому положенні враховано досвід університетів-партнерів по проекту DEFER з України, Молдови, Німеччини, Іспанії, Італії, результати соціологічного опитування, аналітичного звіту та монографії, виконаних в рамках проекту.

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
2. ВИДИ ДИСТАНЦІЙНИХ КУРСІВ, ПОРЯДОК ЇХНЬОГО СТВОРЕННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ЗБЕРІГАННЯ	7
3. ПОРЯДОК СЕРТИФІКАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ВИЗНАННЯ ЙОГО НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЮ ПРАЦЕЮ 9	9
4. АНТИКОРУПЦІЙНІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ	11
5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	12
Додаток 1. Загальний опис структури та наповнення дистанційного курсу навчальної дисципліни	13
Додаток 2. Приклад рамкових вимог щодо структури та наповнення дистанційного курсу навчальної дисципліни	15

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про дистанційні курси та їх сертифікацію в закладі вищої освіти (далі — Положення) є одним з документів нормативно-правового забезпечення здобуття вищої освіти за дистанційною формою в закладах вищої освіти.

1.2. Положення визначає порядок створення та використання дистанційних курсів на загальноуніверситетській платформі дистанційного навчання та визнання дистанційних курсів навчальних дисциплін як навчально-методичних праць (електронних підручників, навчальних посібників, практикумів) та регламентує порядок їхньої сертифікації (експертизи).

1.3. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про авторське право і суміжні права», Закону України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», Закону України «Про Національну програму інформатизації», Положення МОН України про електронні освітні ресурси, Положення МОН України про електронний підручник, Положення МОН України про дистанційне навчання.

1.4. Основні терміни, пов'язані з дистанційним навчанням:

- **асинхронне навчання** (*asynchronous learning*) — вид взаємодії між учасниками освітнього процесу, за якого навчальна комунікація відбувається з затримкою у часі опосередковано як на базі використання технологій електронного навчання, так і без їхнього використання;
- **гібридне навчання** (*hybrid learning*) — організація проведення навчальних занять, за якої частина студентів знаходиться в спеціально оснащених аудиторіях університету, частина студентів приєднується з використанням хмарних сервісів організації відеозв'язку;
- **дистанційна освіта** (*distance education*) — одна з форм отримання освіти, за якою опанування того чи іншого її рівня за тією чи іншою спеціальністю здійснюється в процесі дистанційного навчання;
- **дистанційна форма здобуття вищої освіти / дистанційна вища освіта** (*distance higher education*) — це основна інституційна форма здобуття вищої освіти, яка являє собою індивідуалізований процес здобуття освіти, що відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу в спеціалізованому середовищі, що функціонує на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій;
- **дистанційне (віддалене) навчання** (*distance learning*) — навчання, яке відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.
- **дистанційний курс / електронний навчальний курс** (*distance course*) — систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальної

- дисципліни, яке об'єднане єдиним педагогічним сценарієм та розміщене в системі управління навчальним контентом / на платформі дистанційного навчання;
- **дистанційний формат навчання** (*distance format of learning*) — спосіб тимчасової організації у закладах вищої освіти навчального процесу на очній (денній) та заочній формах здобуття вищої освіти, який забезпечує реалізацію дистанційного навчання для окремих категорій здобувачів (наприклад, які приймають участь в програмах академічної мобільності, мають особливі потреби щодо умов організації навчання тощо) та / або за особливих обставин;
  - **електронне навчання** (*electronic learning, e-learning*) — навчання, яке відбувається за допомогою сучасних інформаційних та електронних технологій та може бути реалізоване як в умовах географічної віддаленості учасників освітнього процесу, так і безпосередньо в університеті;
  - **електронне видання** — документ, який пройшов редакційно-видавниче опрацювання, має вихідні відомості, містить інформацію у форматі електронних даних чи програм (або їх комбінації), для використання якої потрібні цифрові пристрої;
  - **електронний підручник** — електронне навчальне видання із систематизованим викладом навчального матеріалу, що відповідає освітній програмі, містить цифрові об'єкти різних форматів та забезпечує інтерактивну взаємодію. Складові частини електронного підручника — емпіричні, теоретичні, практичні та демонстраційні компоненти, засоби пошуку, відображення, перевірки знань тощо;
  - **електронний навчальний посібник** — електронне навчальне видання, що доповнює або частково (повністю) замінює підручник **Помилка! Джерело посилання не знайдено.;**
  - **електронний практикум** — електронне навчальне видання, що містить сукупність практичних завдань та/або вправ із певного навчальної дисципліни, які сприяють формуванню компетентностей та містять інтерактивні елементи;
  - **змішане навчання** (*blended learning*) — форма організації навчання, яка базується на поєднанні проведення навчальних занять у традиційному (офлайновому, аудиторному) та дистанційному (онлайновому) форматах на базі широкого використання електронного навчання в освітньому процесі;
  - **інклюзивне навчання** (*inclusive learning*) — це комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти здобувачам з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у закладах освіти на основі застосування особистісно орієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких здобувачів;
  - **мультимедійний контент** (*multimedia content*) — сукупність даних інтерактивного вмісту, представлених у форматах відео, анімації,

об'єкти віртуальної, доповненої реальності, комп'ютерні моделі (симулятори), а також їх поєднання з аудіоінформацією, текстом, зображеннями;

- **навчання упродовж життя** (*безперервне навчання, lifelong learning*) — це сукупність засобів, способів і форм здобуття, поглиблення й розширення загальної освіти, професійних компетентностей, культури, виховання, громадянської і моральної зрілості. Для кожної людини неперервна освіта є процесом формування протягом усього життя й задоволення її пізнавальних запитів та духовних потреб, розвитку задатків та здібностей у мережі закладів освіти різних форм власності чи шляхом самоосвіти;
- **особливі обставини** (*special / force majeure circumstances*) — обставини непереборної сили, що виникають на державному (регіональному, місцевому) рівні (природні катаклізми, заходи карантинного порядку, правовий режим воєнного стану, інші форс-мажорні обставини тощо), за яких можливості фізичного відвідування здобувачами закладу вищої освіти тимчасово обмежені частково або повністю, що потребує змін у способах і форматах організації навчання, зокрема у частині організації усіх форм навчальних занять та у необхідності розсинхронування освітнього процесу на очній (денній) формі навчання;
- **роль в дистанційному курсі «автор-розробник дистанційного курсу»** — учасник дистанційного курсу, який організовує навчальний процес під час опанування навчальної дисципліни в дистанційному форматі, формує та адмініструє структуру дистанційного курсу та наповнює його авторським навчальним контентом;
- **роль в дистанційному курсі «розробник дистанційного курсу»** — учасник дистанційного курсу, який має права адміністрування дистанційного курсу (додавання, приховування елементів, встановлення обмежень, зарахування / відрахування здобувачів);
- **роль в дистанційному курсі «асистент дистанційного курсу»** — учасник дистанційного курсу, який має права лише переглядати неприхований навчальний контент, перевіряти та оцінювати роботи здобувачів;
- **синхронне навчання** (*synchronous learning*) — вид взаємодії між учасниками освітнього процесу, за якого навчальна комунікація відбувається у режимі реального часу або в очному, або у віддаленому (дистанційному) форматі;
- **система (платформа) дистанційного навчання / система (платформа) управління навчанням** (*Learning Management Systems — LMS*) — програмне забезпечення, яке включає систему управління навчальним контентом та систему організації навчального процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу;
- **система управління вебресурсами навчальних дисциплін / система управління навчальним контентом** (*Learning Content Management*)

Systems — LCMS) — програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі навчальних вебресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих вебресурсів;

- **технології дистанційного навчання** (*distance learning technologies*) — комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання у закладах освіти та наукових установах.

1.5. Матеріали дистанційного курсу повинні відповідати принципам академічної доброчесності відповідно до Положення про академічну доброчесність в закладі вищої освіти.

2. ВИДИ ДИСТАНЦІЙНИХ КУРСІВ, ПОРЯДОК ЇХНЬОГО СТВОРЕННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ЗБЕРІГАННЯ

2.1. Для організації навчального процесу на дистанційній формі здобуття вищої освіти для забезпечення єдиного формату доступу до навчальних матеріалів усіх освітніх компонент (навчальних дисциплін, складників циклу практичної підготовки) усіх освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти закладом вищої освіти повинна бути визначена єдина платформа дистанційного навчання.

2.2. Дистанційний курс, розміщений на загальноуніверситетській платформі навчання, є основним елементом дистанційного навчання. Він має включати в себе навчальний матеріал, якісне опрацювання якого здобувачем забезпечить формування у нього результатів навчання, що передбачені відповідною освітньою програмою.

2.3. Основними видами дистанційних курсів є:

- **дистанційний курс навчальної дисципліни** — дистанційний курс, призначений для опанування здобувачами певної навчальної дисципліни. Враховуючи особливості організації освітнього процесу на різних формах здобуття вищої освіти, дистанційні курси навчальних дисциплін для різних форм навчання розробляються окремо. Дистанційний курс навчальної дисципліни для здобувачів:
  - *очної (денної) форми навчання* — забезпечує онлайнкову асинхронну / синхронну підтримку вивчення навчальної дисципліни, зокрема, за умов організації освітнього процесу в особливих обставинах;
  - *заочної форми навчання* — забезпечує онлайнкову асинхронну / синхронну підтримку вивчення навчальної дисципліни у сесійний період та самостійне опанування навчального матеріалу, виконання і здачу навчальних завдань у міжсесійний період;
  - *дистанційної форми навчання* — повнофункціональний дистанційний курс, що забезпечує віддалене асинхронне та

синхронне (за наявності синхронних занять у дистанційному режимі) вивчення навчальної дисципліни протягом семестру та проведення підсумкового контролю для здобувачів дистанційної форми навчання;

- **дистанційний курс щодо підготовки і захисту кваліфікаційної роботи** — містить методичні рекомендації щодо підготовки та захисту кваліфікаційних робіт; тематику кваліфікаційних робіт; сканкопію наказу щодо затвердження тем кваліфікаційних робіт та наукових керівників; календарний план-графік підготовки та захисту кваліфікаційних робіт; зразки (шаблони) структурних елементів кваліфікаційних робіт та супроводжуючих документів; рекомендований список основних публікацій наукових шкіл ЗВО за тематикою кваліфікаційних робіт; вимоги щодо перевірки на наявність академічного плагіату в кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти тощо.
- **екзаменаційний дистанційний курс** — дистанційний курс, який містить виключно інформаційні повідомлення та екзаменаційний тест, та який може використовуватись:
  - під час проведення підсумкового контролю з навчальних дисциплін у формі екзамену на очній (денній) та заочній формах навчання;
  - під час проведення атестації здобувачів у формі кваліфікаційного (атестаційного) екзамену;
  - під час проведення вступних екзаменів та усної індивідуальної співбесіди.

2.4. Структура і наповнення дистанційних курсів навчальних дисциплін повинні відповідати уніфікованим вимогам, які визначаються затвердженими інституційними нормами. Уніфіковані вимоги містять опис уніфікованої загальної структури (наприклад, щодо наявності обов'язкових елементів (секції *Розробники, Методичні матеріали, Рекомендована література*) та секції з навчальним матеріалом, розбиті за заняттями, тижнями або темами) та рамкові вимоги, які визначають мінімальний набір обов'язкових елементів в секціях з навчальним матеріалом залежно від форми навчання (очна(денна), заочна, дистанційна) та формату організації освітнього процесу (очний, змішаний, дистанційний тощо).

2.5. Загальний опис структури і наповнення дистанційного курсу наведено в Додатку 1. Приклад рамоквих вимоги щодо структури дистанційного курсу навчальної дисципліни дистанційної форми навчання наведено у Додатку 2.

2.6. Для кожного дистанційного курсу навчальної дисципліни формується унікальна назва, яка, як правило, містить назву навчальної дисципліни, прізвища авторів-розробників дистанційного курсу та код, до якого варто включати позначку форми навчання, на якій використовується даний дистанційний курс. Дистанційні курси інших видів також повинні мати свою систему найменування.

2.7. Адміністрування структури дистанційних курсів на платформі дистанційного навчання (створення оболонок дистанційних курсів, розміщення

їх у відповідних категоріях структурних підрозділів, створення копій, очищення, архівування, вилучення дистанційних курсів тощо) здійснюють працівники Підрозділу дистанційної освіти на підставі службового подання науково-педагогічного працівника або кафедри закладу вищої освіти відповідно до нормативних документів Університету.

2.8. Створення оболонок для дистанційних курсів відбувається не пізніше, ніж за місяць до початку викладання відповідної навчальної дисципліни.

2.9. Розробляють змістове наповнення дистанційного курсу та формують його контент автори-розробники дистанційного курсу — науково-педагогічні працівники кафедр закладу вищої освіти.

2.10. Відповідальність за змістове наповнення дистанційного курсу, його якість, грамотність, відповідність освітнім стандартам, освітнім програмам та навчальним планам та дотримання норм академічної доброчесності несуть автори-розробники дистанційного курсу та завідувач відповідної кафедри.

2.11. Відповідальність за організацію безпосереднього навчання здобувачів через дистанційний курс несуть науково-педагогічні працівники, які мають відповідне навчальне навантаження та яких автори-розробники підключають до дистанційного курсу з ролями «розробник» та «асистент».

2.12. Підключення учасників дистанційних курсів та їх відрахування відбувається за процедурою, визначеною у закладі вищої освіти.

3. ПОРЯДОК СЕРТИФІКАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ВИЗНАННЯ ЙОГО НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЮ ПРАЦЕЮ

3.1. *Сертифікація дистанційного курсу* — процес експертної оцінки дистанційного курсу з метою визначення рівня його підготовки, відповідності встановленим вимогам та можливості використання в освітньому процесі на дистанційній формі здобуття вищої освіти.

3.2. Сертифікації підлягають лише дистанційні курси навчальних дисциплін, апробовані в навчальному процесі.

3.3. Результатом сертифікації дистанційного курсу є визнання його навчально-методичною працею (електронним підручником, навчальним посібником, практикумом) та видача колективу авторів-розробників дистанційного курсу відповідного сертифікату затвердженого на рівні ЗВО зразка.

3.4. Процес експертної оцінки дистанційного курсу відбувається в електронному форматі та не передбачає друк навчального контенту.

3.5. Для визнання дистанційного курсу навчально-методичною працею необхідно, щоб він відповідав загальним вимогам щодо:

- якості і повноти змістового наповнення (оцінюється відповідність навчальному плану та освітній програмі, методичне та дидактичне забезпечення, педагогічні та наукові аспекти, дотримання принципів академічної доброчесності тощо);

- технологічності (оцінюється структура дистанційного курсу, наявність необхідних елементів або частин відповідно до вимог, які визначені для дистанційного курсу, наявність елементів програмованого навчання тощо);
- апробації (викладання щонайменше впродовж семестру здобувачам, які навчаються в умовах дистанційного навчання: здобувачам дистанційної форми або здобувачам очної (денної) форми, освітній процес для яких організований у змішаному чи дистанційному форматах);
- рецензування (наявність двох рецензій від фахівців відповідної галузі знань).

3.6. Експертний висновок щодо якості і повноти змістового наповнення надається експертами, обраними з числа науково-педагогічних працівників кафедри та затверджується на засідання кафедри.

Експертиза передбачає оцінку відповідності вмісту дистанційного курсу освітнім стандартам, оцінку методичного та дидактичного забезпечення, дотримання авторами принципів академічної доброчесності, оцінку педагогічного сценарію, оцінку новизни залучених наукових та науково-методичних джерел, оцінку відповідності вимогам щодо оформлення текстових матеріалів та презентацій, вимогам до відеоконтенту тощо.

Попередні зауваження і побажання експертів мають бути обґрунтованими, чітко сформульованими і спрямованими на вдосконалення дистанційного курсу.

Автори-розробники дистанційного курсу повинні усунути виявлені недоліки до отримання остаточного експертного висновку.

3.7. Експертний висновок щодо технологічності та апробації надається експертами, обраними з числа співробітників Підрозділу дистанційної освіти — фахівців відповідних спеціальностей, за якими проводиться дистанційне навчання, які мають значний досвід педагогічної та методичної роботи у сфері технологій дистанційного навчання.

Експертиза передбачає оцінку відповідності дистанційного курсу встановленим уніфікованим вимогам щодо структури та наповнення, наявності інтерактивної складової, використання технологій програмованого навчання, встановлених часових обмежень, структурованості журналу оцінок результатів обов'язкової апробації дистанційного курсу в освітньому процесі.

Попередні зауваження і побажання експертів мають бути обґрунтованими, чітко сформульованими і спрямованими на вдосконалення дистанційного курсу.

Автори-розробники дистанційного курсу повинні усунути виявлені недоліки до отримання остаточного експертного висновку.

3.8. Рецензування дистанційного курсу здійснюється кваліфікованими фахівцями відповідної галузі науки. Рецензія має давати розгорнутий і мотивований висновок щодо придатності дистанційного курсу до використання у навчальному процесі та визнання навчально-методичною працею (електронним підручником, навчальним посібником, практикумом).

Зауваження і побажання рецензента мають бути обґрунтованими, чітко сформульованими і спрямованими на вдосконалення дистанційного курсу.

За призначення рецензентів, якість рецензування та удосконалення дистанційного курсу авторами-розробниками з урахуванням зауважень рецензентів відповідає завідувач кафедри.

Для рецензування дистанційного курсу рецензентів підключають до нього з відповідною роллю, яка забезпечує доступ до будь-яких елементів та їх наповнення.

3.9. Після корегування дистанційного курсу авторами-розробниками відповідно до зауважень та рекомендацій експертів та рецензентів, **експертна комісія**, яка складається з представників підрозділу дистанційної освіти та навчально-методичного відділу, на підставі експертних висновків та рецензій виносить остаточне рішення.

У разі, якщо якість підготовки дистанційного курсу навчальної дисципліни відповідає рівню навчально-методичної праці (електронного підручника / навчального посібника / практикуму) та дистанційний курс апробований щонайменше протягом одного семестру в умовах дистанційного навчання експертна комісія виносить рішення щодо рекомендації дистанційного курсу до його сертифікації і затвердження в якості навчально-методичної праці колегіальним дорадчим органом закладу вищої освіти (вченою радою, науково-методичною радою тощо).

3.10. У разі позитивного рішення експертної комісії для отримання рішення колегіального дорадчого органу закладу вищої освіти про сертифікацію дистанційного курсу автори-розробники дистанційного курсу подають до цього органу:

- затверджену робочу програму навчальної дисципліни, для якої розроблено дистанційний курс;
- дві рецензії;
- експертний висновок щодо якості і повноти змістового наповнення та витяг із протоколу засідання кафедри, яким висновок затверджений;
- експертний висновок щодо технологічності та апробації, завізований керівником Підрозділу дистанційної освіти;
- витяг із протоколу засідання експертної комісії.

3.11. На підставі позитивного рішення колегіального дорадчого органу закладу вищої освіти дистанційний курс навчальної дисципліни визнається навчально-методичною працею (електронним підручником, навчальним посібником, практикумом) та рекомендується до використання в освітньому процесі, а авторам-розробникам дистанційного курсу видається сертифікат установленого в ЗВО зразка.

3.12. Регулювання взаємовідносин між авторами-розробниками дистанційних курсів (або їхніх окремих елементів) та закладом вищої освіти щодо забезпечення авторських прав і майнових інтересів обох сторін здійснюється відповідно до чинного законодавства.

4. АНТИКОРУПЦІЙНІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

4.1. Учасники освітнього процесу та працівники Підрозділу дистанційної освіти повністю дотримуються основних принципів запобігання корупції, забезпечують регулярну оцінку корупційних ризиків у своїй діяльності, здійснюють відповідні заходи щодо упередження та врегулювання конфлікту інтересів та корупційних дій, що можуть виникнути при виконанні ними своїх обов'язків.

4.2. Учасники освітнього процесу та працівники Підрозділу дистанційної освіти зобов'язані виконувати вимоги Закону України «Про запобігання корупції».

4.3. Учасники освітнього процесу та працівники Підрозділу дистанційної освіти суворо забороняється прямо чи опосередковано використовувати надані їм службові повноваження чи пов'язані з ними можливості з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або давати обіцянки/пропозиції чи неправомірну вигоду особі, зазначеній у частині першій статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей.

4.4. За вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень учасники освітнього процесу та працівники Підрозділу дистанційної освіти притягуються до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності у встановленому законом порядку.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Положення про дистанційні курси та їх сертифікацію-затверджується Вченою радою Університету і вводиться в дію наказом ректора Університету або особи, уповноваженої на виконання його обов'язків.

5.2. Зміни та / або доповнення до Положення розглядаються й затверджуються Вченою радою Університету і вводиться в дію наказом ректора Університету або особи, уповноваженої на виконання його обов'язків.

Додаток 1.

Загальний опис структури та наповнення дистанційного курсу навчальної дисципліни

1. Структуру дистанційного курсу розробляє науково-педагогічний працівник — автор-розробник дистанційного курсу відповідно до робочої програми навчальної дисципліни (силабусу) за загальними принципами дидактики дистанційного навчання.

2. **Інформаційно-інструктивний блок.** Наповнення дистанційного курсу повинно починатися із загальної частини, в якій містяться інформаційні, інструктивні та допоміжні матеріали для здобувачів із зазначенням чітких загальних відомостей про порядок та терміни освоєння навчального матеріалу, форм контролю (поточного та підсумкового), критеріїв оцінювання знань, вмінь та навичок, а також форми інтерактивної взаємодії з науково-педагогічним працівником.

До цього блоку мають бути включені:

- інформація про авторів-розробників дистанційного курсу та відомості про підвищення кваліфікації в галузі дистанційних технологій, дані щодо сертифікації дистанційного курсу та авторських прав на нього;
- анотація, зокрема, мета та завдання дистанційного курсу;
- робоча програма (силабус) відповідної навчальної дисципліни;
- загальний сценарій дистанційного курсу (із зазначенням основних компонентів дистанційного курсу та умов доступу до них);
- критерії оцінювання кожного виду навчальної діяльності, що передбачені робочою програмою (силабусом) навчальної дисципліни (максимальна та мінімальна кількість балів);
- список рекомендованої літератури (основної та додаткової), а також електронних інформаційних ресурсів;
- глосарій (словник основних термінів за дистанційним курсом та/або основних незрозумілих понять, які пояснює викладач під час вивчення навчального матеріалу);
- форум для вирішення організаційних питань;
- чат для проведення онлайн консультацій та індивідуальних занять.

3. **Змістовний блок дистанційного курсу.** Навчальний контент дистанційного курсу має бути розподілений або за змістовними розділами та темами відповідно до робочої програми (силабусу) навчальної дисципліни, або за тижнями семестру. До змістовної частини мають бути включені:

- методичні рекомендації щодо вивчення кожної теми;
- тексти лекцій за темами;
- мультимедійні презентації, аудіо та відеоматеріали;
- посилання на додаткові інформаційні джерела;
- питання для самоконтролю;
- методичні рекомендації щодо виконання практичних та лабораторних занять, контрольних робіт, підготовки до семінарських занять;

- завдання поточного, підсумкового контролю знань.

4. **Блок підсумкового контролю. Підсумковий контроль** знань, умінь та навичок для здобувачів дистанційної форми навчання проводиться відповідно до робочої програми навчальної дисципліни із використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій за умови аутентифікації слухача/здобувача.

До цього блоку повинні бути включені:

- методичні рекомендації щодо підготовки до підсумкового контролю;
- перелік тем та/або питань підсумкового контролю;
- приклад завдання для підсумкового контролю;
- методичні рекомендації щодо виконання завдань підсумкового контролю та/або приклад правильної відповіді на завдання підсумкового контролю
- підсумковий тест з запитаннями відкритого та закритого типу.

Додаток 2.

Приклад рамкових вимог щодо структури та наповнення дистанційного курсу навчальної дисципліни

Платформа дистанційного навчання: Moodle.

Вид дистанційного курсу: дистанційний курс навчальної дисципліни.

Форма здобуття вищої освіти: дистанційна.

Додаткова інформація: дистанційний курс подається на сертифікацію.

№ з/п	Складник дистанційного курсу	Відповідний елемент Moodle
1.	Загальна секція: відображається на головні сторінці курсу	
1.1.	Вітання здобувачам, загальна інформація щодо організації вивчення навчальної дисципліни, посилання на вебконференції дистанційних занять в синхронному режимі тощо	елемент Moodle <i>Область тексту та медіа</i> ¹
1.2.	Термінологічний словник. Містить перелік термінів, що використовуються в навчальних матеріалах відповідної теми, включаючи ключові слова (може бути розміщений і в секції Рекомендована література)	елемент Moodle <i>Глосарій</i>
2.	Перша секція / плитка <i>Розробники курсу</i>	
2.1.	Фотографії розробників дистанційного курсу, загальні відомості про них та гіперпосилання на персональні вебсторінки на сайті Університету	елемент Moodle <i>Область тексту та медіа</i>
2.2.	Фотографії Свідоцтв про підвищення кваліфікації в галузі дистанційних технологій	елемент Moodle <i>Область тексту та медіа</i>
2.3.	Фотографії Свідоцтв про авторські права (у разі наявності)	елемент Moodle <i>Область тексту та медіа</i>
2.4.	Фотографія Сертифікату курсу (у разі наявності)	елемент Moodle <i>Область тексту та медіа</i>
3.	Друга секція / плитка <i>Методичні матеріали</i>	
3.1.	Відеозапис вступного слова викладача, презентація навчальної дисципліни, інформація про технологію роботи з дистанційним курсом	елемент Moodle <i>Область тексту та медіа</i> (впроваджена Google-презентація)
3.2.	Карта навчальної роботи здобувача. Дати та бали повинні бути актуальними для поточного семестру	елемент Moodle <i>Сторінка</i>
3.3.	Методичні матеріали з вивчення навчальної дисципліни. Файл методичних матеріалів повинен відповідати вимогам щодо оформлення текстових документів	елемент Moodle <i>Файл</i> (pdf-файл)
4.	Третя секція / плитка <i>Вхідний контроль</i>	
4.1.	Вхідне тестування / опитування (бажано) Для контролю та самоконтролю готовності здобувача до засвоєння матеріалу курсу	елемент Moodle <i>Тест</i> (тестові питання закритого типу) / елемент Moodle <i>Зворотний зв'язок</i>
5.	Четверта та наступні секції / плитки Навчальний матеріал кожної теми / кожного заняття / тижня Структурується згідно з картою навчальної роботи здобувача	
5.1.	Назва секції / плитки. Починається з номера заняття / теми / проміжку дат відповідного тижня та містить скорочену назву	секція / плитка
5.2.	Резюме секції / плитки. Тема та мета заняття	секція / плитка

¹ Відповідно до версії Moodle 4.2, в попередніх версіях — елемент *Напис*

5.3.	Інструкція для здобувача щодо порядку опрацювання навчального матеріалу відповідної секції із зазначенням максимальної кількості балів та кінцевого (орієнтовного) терміну виконання завдань	елемент Moodle <i>Область тексту та media</i>
5.4.	Теоретичний матеріал секції / плитки. Викладач відповідно до особливостей навчальної дисципліни обирає доцільний на його думку формат / формати представлення теоретичного матеріалу Подається у вигляді одного з наступних елементів або їх комбінації:	
	• елементу програмованого навчання	елемент Moodle <i>Урок</i>
	• посилань на розділи електронної книги Moodle	елемент Moodle <i>Область тексту та media</i> + гіперпосилання на елемент Moodle <i>Книга</i>
	• відеолекцій та відеоінструкцій	елемент Moodle <i>Область тексту та media</i> + вбудоване YouTube-відео
	• динамічних мультимедійних презентацій лекцій	елемент Moodle <i>Область тексту та media</i> + вбудована Google-презентація
	• авторських опорних pdf-конспектів лекцій, побудованих на використанні структурно-логічних схем	елемент Moodle <i>Файл</i>
	• pdf-документів з текстами авторських лекцій, що відповідають вимогам щодо оформлення текстових документів	елемент Moodle <i>Файл</i>
	• посилань на сторонні відеоматеріали, розміщені у мережі Інтернет	елемент Moodle <i>Область тексту та media</i> + гіперпосилання
• посилань на підручники, статті та інші видання тощо, розміщені на зовнішніх джерелах	елемент Moodle <i>Область тексту та media</i> + гіперпосилання	
5.5.	Самоконтроль (бажано) Тести закритого типу рівня ознайомлення та рівня відтворення	елемент Moodle <i>Тест</i>
5.6.	Завдання для практичного виконання (згідно з Картою навчальної роботи здобувача) — есе, навчальні задачі, розрахункові роботи тощо, повинні передбачати варіативність	елемент Moodle <i>Завдання</i>
5.7.	Поточний контроль здобувачів. Тести закритого / відкритого типу рівня умінь (згідно з Картою навчальної роботи здобувача)	елемент Moodle <i>Тест</i>
6.	Секція / плитка <i>Проміжний модульний контроль</i> (якщо передбачено картою навчальної роботи здобувача)	Окрема секція / плитка в структурі секцій занять / тем / тижнів
7.	Секція / плитка <i>Підсумковий контроль</i>	Окрема секція / плитка
7.1.	Для навчальних дисциплін, що завершуються заликом , містить інструкцію та завдання з підсумкової контрольної роботи	елемент Moodle <i>Область тексту та media</i> + елемент Moodle <i>Тест</i> та/або елемент Moodle <i>Завдання</i>
7.2.	Для навчальних дисциплін, що завершуються екзаменом , містить інструкцію та екзаменаційний тест з питаннями закритого та відкритого типів	елемент Moodle <i>Область тексту та media</i> + елемент Moodle <i>Тест</i> та/або елемент Moodle <i>Завдання</i>
8.	Секція / плитка <i>Академічна різниця та академічна заборгованість</i> створюється для організації здачі академічної заборгованості та академічної різниці; містить одне комплексне завдання та / або один комплексний тест на 100 балів. Встановлюється обмежений доступ до секції виключно для студентів, які мають академічну заборгованість	Секція / плитка після попередньої секції

9.	Секція / плитка <i>Рекомендована література</i>	Секція / плитка після попередньої секції
9.1.	Електронні книги: або одна з усього курсу, або кілька з кожного навчального модулю. Містить структурований навчальний матеріал за кожною темою та підтемою навчальної дисципліни із розгалуженою системою навігації (за рахунок гіперпосилань), вбудованими презентаціями, відео, рисунками, тощо	елемент Moodle <i>Книга</i>
9.2.	Список рекомендованої літератури із доданими гіперпосиланнями на джерела	елемент Moodle <i>Область тексту та медіа + гіперпосилання</i>
10.	Секція / плитка <i>Додатки (не обов'язково)</i>	Секція / плитка після попередньої секції
	Порожні секції / плитки повинні бути вилучені або приховані	
	Банк питань повинен мати сформовану ієрархію категорій, верхній рівень якої відповідає основним темам навчальної дисципліни Усі тести повинні генеруватись випадковим чином для забезпечення їх унікальності для кожного здобувача	
	Журнал оцінок повинен бути впорядкований, а максимальна кількість балів за завдання відповідати <i>Карті навчальної роботи здобувача</i>	